

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt I. Quandam seruitutem & captiuitatem esse sub regno corruptionis
& mortis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

DE
CHRISTIANA
LIBERTATE
LIBER TERTIVS.

PRO O E M I V M .

VNDE accedit iis qui longa posteritatis serie, à progenitoribus suis seruitutis iugum trahunt, ut cùm suæ conditionis pondere grauiter premantur, facilius tamen eam molestiam sentiant pressisque & afflicti gemant, quām cū ea conditione viuāt, reddere sibi possint rationem; id ipsum euēnit hominum generi, vt quamuis grauen molestamque sibi experiretur esse vitæ sortem, tamet sub eius falso lamentari & queri posset, veram autem sui status rationem perspectam nō haberet. Non enim intelligebat seruitutis se iugum à primis suis progenitoribus trahere: vnde fieret vt propriæ corruptionis improbo duroque dominio succumbere cogeretur.

C A P V T . I.

Quandam seruitutem & captiuitatem esse sub regno corruptionis & mortis.

NAM cū vtraque sui parte homo venerit in seruitutem, nec possit liberum habere corpus, animo cui gubernacula competebant, indignissimæ seruituti mācipato: tertia quoque seruitus agnoscenda est corruptionis & mortis. De qua in epistola ad Romanos loquitur Apostolus, cùm ait: Vanitati creatura subiecta est non volens, sed propter eum qui subiecit eam in spe. Quia & ipsa crea-

Rom. 8.

A
tura liberabitur à seruitute corruptionis, in libertatem
glorię filiorum Dei. Quid autem est, Vanitati subiecta
est; nisi, corruptibilis facta est, sui corruptione sensim
euanscens, nihiloque propinquans? Hæc est vanitas
de qua scriptum est in Psalmis, Homo vanitati similis *Psalm. 143.*
factus est, dies eius sicut umbra prætereunt. Quam &
Poëta fugiendi verbo eleganter expressit cùm ait:

*Optima quæque dies miseris mortalibus aui
Prima fugit, subeunt morbi, tristisq; senectus,
Et labor & duræ rapit inclemencia mortis.*

*De eo Virgilij
carmine vnde
Senecam epis.
ftole 109.*

Quod ipsum non ignobilis alias versificator paulo *Ovidius.*
explicatius reliquit, illam etiam notans in hominum
genere carnis infirmitatem, mentis infirmitati con-
gruentem: qua sit ut ab ipsis quoque vincatur pecori-
bus, quorum pulli quamvis sint paruuli, tamen etiam
minutissimi & currunt & matres agnoscunt, nec su-
gendas vberibus cura & ope admouentur aliena, sed ea
ipsi in maternis corporibus loco abdito posita mirabi-
li facilitate nouerunt: cùm homini nato tanquam si
seruilibus vinculis constrictus teneretur, nec ad in-
cessum pedes idonei, nec manus saltem ad scalpedum
habiles sint: & nisi ope nutrientis admotis labris papil-
læ vberis ingerantur, nec ubi sit sentiat, & iuxta se ia-
centibus mammis magis possit esuriens flere quam
fugere. Ab his igitur miseræ captiuitatis & vanitatis
initiis, labentem hominis vitam, suique ad interitum
properantem, ille Poëta his descriptis versibus:

Lib. 15. Met.

*Editus in lucem iacuit sine viribus infans,
Mox quadrupes rituq; tulit sua membra ferarum,
Paulatimq; tremens, & nondum poplite firmo
Constitit, adiutis aliquo conamine neruis:
Inde valens veloxq; fuit, spatiuumq; iuuentæ
Transit, & emeritus medijs quoque temporis annis
Labitur occidua per iter declive senectæ,
Subruit hæc aui demoliturq; prioris
Robora.—*

Hæc

Hæc igitur humanæ post peccatum vitæ conditio: hic
Psal. 102. status adeò instabilis, ut pulueri, ut rori matutino, ut
 flori iam nascenti moxque marcescenti, ut umbræ su-
 moque vanitas eius meritò comparetur. Cuius con-
 sideratione vanitatis beatus Iacobus reprehēdebat eos,

Iacob. 4.

qui suæ seruitutis & captiuitatis oblii, tanquam liben-
 ac securi, superba exultatione dicebant: Hodie au-
 crastino die ibimus in illam civitatem, & agemus il-
 lic quidem annū, & mercabimur, & lucrum faciemus

Vide August. Qui ignoratis, inquit, quid erit in crastino. quæ el-
psal. 143. enim vita vestra? vapore est ad modicum apparet, &
 deinceps exterminabitur. Cùm enim sub iusto Iudice
 Deo, mortis rei sumus, ac quasi vinculis insolubilibus
 constricti, mortalitatis carcere teneamur: nō est in-
 bitrio nostro sita vitæ longitudo, sed ab illius supremi
 Iudicis nutu tota dependet. usque adeò ut nec de ipsi
 mortis immaturitate iusta sit ratio conquerendi, cùm

*Lib. 2. de vo-
nat. gent. 6. 21.*

semel (ut ait D. Prosper) in naturam nostram per pec-
 catum ingressa mortalitas, obnoxium sibi omnem vi-
 ta nostræ fecerit diem. Iam mihi considera necessitate
 corporis, appetitiam cibi, digestionum putorem, po-
 steritatis reparandæ verecundiam: ut seritur soboles,
 ut editur, ut nutritur: & vide in his quanta vanitas ha-
 beatur, quanquam corruptio, cui creatura animæ nobis
 tametsi non volens subiecta est. Mortalitas enim &

corruptibilitas carnis, inquit Augustinus, compedes
 sunt quibus ligati sumus. Et vis nosse istarum compe-
 dum grauitatem? Hanc per Salomonem deplorabat

Lib. Sapient. Sapientia his verbis: Corpus quod corrumpitur, ag-
10ap. 9. grauat animam, & deprimit terrena inhabitatio sen-
 sum multa cogitantem. Declarare hoc ipsum & genitilium
 philosophia volebat, cùm corpus hoc, animæ car-
 cerem esse diceret: & eum quidem cæcum ac tenebri-
 colum, in quo miserabilitè, contraquæ præstantiæ ori-
 ginis sue, premeretur. Id quod idem ille Poëta fecerat:

Iognes.

Igneus est, inquit, ollus vigor & cœlestis origo

Vulg. lib. 6.
Æneid.

Seminibus, quantum non noxia corpora tardant,

Terreniq; hebetant artus moribundaq; membra.

Eodemque nonnulli retulerunt quod est in Psalmis. Educ de carcere animam meam; non quia carcer est quod fecit Deus, sed quia pœnale est atque mortale. Corruptela enim carnis & pressuræ atque angustiæ, carcer Vide Aug. lib. 4.
Psalm. 142. nobis sunt. Ad hanc igitur vanitatis corruptionisque

seruitutem pertinet iugum graue (de quo Ecclesiasticus) super filios Adam, à die exitus de ventre matris eorum, usque in diem sepulturæ in matrem omnium.

Corpus enim, ut Apostolus ait, mortuum est propter Rom. 8.

peccatum: id est, moriendi necessitate constrictum mortique destinatum. ad quā variis doloribus ærumnisq;

trahentibus, ac innumeris prope morborum virginibus flagris, ab aliis quidem celerius, ab aliis tardius, sed tamen ab omnibus ineuitabiliter perueniunt. Propter ipsum quoque hominem, & reliqua creatura vanitati seruire cœpit. Posteaquam enim mortale corpus Chrysost. in
8. ad Rom.

adeptus est, & corruptionibus obnoxium, terra quoque maledicto subiecta est, spinas proferens ac tribulos.

quin nec ipsum cælum hanc seruitutem effugit, cum scriptum sit: A principio Domine terram fundasti, & Psalm. 101.

opera manuum tuatum sunt cæli. Ipsi peribunt, tu vero permanes. Et alibi rursus: Aspicite in cælum sur-

sum, atque in terrâ deorsum: quoniā cælū sicut fumus evanescet, & terra ceu vestimentum vetustate consu-

metur. Habitatores vero illius, quemadmodum vtrah.

illa peribunt. Propter te, inquit Ambrosius, mundus Lib. 1. de Re-
cub & vita
beata, cap. 6.

ipse seruitur tolerat corruptionis. Sol occasum suum recognoscit, luna defectum, errorem stellarum lumi-

na, dum totius corporis nostri exspectatur redemptio.

Vana igitur sunt omnia quæ mundi sunt, ecque subiecta seruituti, quod fluxa & caduca statum suum tenere non possunt. Quoniam autem modo ad ipsos quoque

Angelos

Angelos sanctos, quorum ministeria saluti deseruimus
 electorum, Origenes atque eum secutus Ambrosius
Origen lib 7.
in Epistol. ad
Romanos
Ambro lib.
epistol. episto
la 21. & 22.
 hanc vanitatis seruitutem pertinere docuerint, eorum
 in literis videre licebit. Cæterum quanto maior erat no-
 bilitas eius naturæ, quæ ratione prædicta est, tanto pro-
 fectò granius in sui corruptione pondus seruitutis ad-
 misit. Quippe creata ad immortalem beatamque vi-
 tam, nō tine summo meū, angore & consternatione,
 idem duræ mortis exspectat. Cuius nisi quoddā esset
 in homines imperium, ac nisi sub ea homines acerbam
 propterea seruitutem paterentur, non sic loqueretur
 Apostolus ut diceret, Regnauit mors ab Adam usque
 ad Moysen, etiam in eos qui non peccauerunt in simi-
 litudinē prævaricationis Adæ. Nam his quidem ver-
 bis quid aliud quam mortem introduxit, tyrannico
 velut dominatu sanguinem in quoilibet, & a quo (ut
 ille ait) pede pulsantem Regum turres pauperumque
 tabernas? Non enim parcit illa cuiquam, sed omnes in
 puluere in cineremque resoluit. Omnibus, ait quidam,
 obscuras iniicit illa manus. Et rursum:

Ad Limiam de
morte Drusi. Tendimus huc omnes, metam properamus ad unam;
 Omnia sub leges mors vocat atra suas.

Boëtius lib. 2.
de consol. phi-
losoph. met. 7. Et alius, Mors spernit altam gloriam. Inuoluit humiles
 pariter ac celum caput, æquatque summis infimis
 atque armata in omnes aculeis peccati ad æternā dam-
 nationem transmittit. Huius triste iugum suos in hume-
 ros admisit homo, quando filius Belial esse cœpit: id
 est, per superbiam imitator eius qui dicitur Belial, siue
 absq. iugo, quod de collo suo Dei abiecerit seruitutē.

CAPUT II.

In hac corruptionis seruitute, peccato inobedientie
 poenam congruentem retributam esse.

QVIA enim Dei contemptum imperium est, qui
 hominē creauerat, qui sua illum ornauerat ima-
 gine, eoquæ ipso cæteris animantibus præposuerat, qui
 Paradisi